VOLKER KUTSCHER • **Mart Şehitleri**

VOLKER KUTSCHER 1962 doğumlu. Alman dili ve edebiyatı, felsefe ve tarih öğrenimi gördü. Gazetecilik yaptı. İlk polisiye romanını 1995'te Christian Schnalke'yle beraber yazdı, bunu biri yine aynı yazarla ortak olmak üzere iki roman daha izledi. Tanınmasını sağlayan, 2007'de çıkan *Islak Balık* oldu. *Islak Balık* (Cem Sey çevirisi) 2017'de, bu kitabın kahramanı Gereon Rath'ın ikinci vakasını ele alan *Sessiz Ölüm* (Gülçin Wilhelm çevirisi) 2018'de, üçüncü vaka *Goldstein* (Cem Sey çevirisi) ve dördüncü vaka *Vaterland Dosyası* (Gülçin Wilhelm çevirisi) 2019'da İletişim tarafından yayımlandı. Gereon Rath'ın "vakalarına" dayanarak çekilen *Babylon Berlin* adlı dizi, dünya çapında ün kazandı.

Märzgefallene. Gereon Raths fünfter Fall
© 2016 Verlag Kiepenheuer & Witsch, Köln
Bu kitabın yayın hakları Anatolialit Telif Hakları Ajansı aracılığıyla alınmıştır.

İletişim Yayınları 2966 • Dünya Edebiyatı 271
ISBN-13: 978-975-05-3027-3
© 2021 İletişim Yayıncılık A.Ş. / 1. BASIM
1. Baskı 2021, İstanbul

DİZİ YAYIN YÖNETMENİ Murat Belge
YAYINA HAZIRLAYAN Necdet Dümelli
KAPAK Suat Aysu
UYGULAMA Hüsnü Abbas
DÜZELTİ Alper Zorlu

BASKI Sena Ofset · SERTİFİKA NO. 45030
Litros Yolu, 2. Matbaacılar Sitesi, B Blok, 6. Kat, No: 4NB 7-9-11
Topkapı, 34010, İstanbul, Tel: 212.613 38 46

CİLT Güven Mücellit · SERTİFİKA NO. 45003
Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,
Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 40387
Cumhuriyet Caddesi, No. 36, Daire 3, Seyhan Apartmanı,
Harbiye Mahallesi, Elmadağ, Şişli 34367 İstanbul
Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58
e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

VOLKER KUTSCHER

Mart Şehitleri

Gereon Rath'ın Beşinci Vakası

Märzgefallene
Gereon Raths fünfter Fall

ÇEVİREN ***Cem Sey***

iletişim

Tüm dipnotlar çevirmene aittir.

Uwe Heldt'in anısına

BİRİNCİ BÖLÜM

Ateş

25 Şubat 1933, cumartesi gününden
2 Mart 1933, perşembe gününe kadar

Bir zamanlar bir süvari vardı,
Yârini bütün bir yıl severdi,
Bütün bir yıl ve çok daha uzun,
Hiç bitmeyen bir aşktı.
– ALMAN HALK ŞARKISI, 18. YÜZYIL

Ateş, aynı anda hem ışık, hem de ısıdan oluşan bir tezahürdür. Katı ya da sıvı maddelerde ortaya çıktığında kor, gazlarda ortaya çıktığında alev adı verilir.
– MEYERS GROSSES KONVERSATIONS-LEXIKON, 1905

1

Adam banliyö tren hattının çelik kolonlarından birinin gölgesinde, kısa bir uykuya dalmış gibi, çenesi göğsüne düşmüş oturuyordu. Üzerinde eski, yamalı bir asker kaputu, bir tozluk ve delik deşik eldivenler vardı; kalın bir yün takkeyi alnına iyice indirmişti. Öylece kıvrılmıştı, sarhoşluğunu üzerinden atmak için uyuduğu sanılabilirdi.

Wilhelm Böhm, sert ve buz gibi bir rüzgârın başından süpürüp almaya çalıştığı melon şapkasını mecburen eliyle tutuyordu.

Nollendorfplatz'da, tam banliyö tren hattının altında, yukarı çıkan merdivene taş atımlık mesafedelerdi, ama belli ki buna rağmen günlerden beri kimse cesedin farkına varmamıştı ya da en azından kimse hava sıcaklığı sıfırın altındayken sokakta yatan cansız bir beden için polisi aramaya gerek görmemişti. Diz çökerken Böhm nefesini tuttu. İncelemek istediği bu cesedin koktuğunu tahmin ediyordu; bir sokak serserisi, Berlin sokaklarını dolduran ve sayıları yıldan yıla artan aylaklardan biri işte. Nefes almaya devam edebilmek için başkomiserin kaşkolunu hakikaten burnuna bastırması gerekti, çünkü soğuğa rağmen, yıllardır sokaklarda yaşayan bir insanın kokusu yayılıyordu cesetten: kurumuş ter, üre, alkol.

Ayakkabılarından yün takkesine kadar, bu hareketsiz bedenin her tarafı güvercin dışkısından oluşan ince ve pis bir tabakayla kaplıydı. Tepelerindeki çelik kirişlerden gurultular duyuluyordu. Kirişlerin arasına sayısız güvercin, adeta devamlı iz bırakan bir koloni yerleşmişti: Etraflarındaki kaldırım taşları da pislik içindeydi. Yolcuların, en azından o bölgeyi tanıyanlarının, oradan uzak durması ve köprünün altından geçmek için başka bir noktayı tercih etmesi anlaşılır bir durumdu.

Nollendorfplatz'da her gün volta atan bir toplum polisi nihayet –kaç gün sonraydı acaba?– ölen adamın altındaki kan gölünü fark etmiş ve Merkezî Cinayet Masası'nı alarma geçirmişti. Başpolis Breitzke'nin kendi karakoluna rahatsızlık vermeden bu cesetten kurtulmayı başarmış olmaktan memnuniyet duyduğu yüzünden belliydi. Su yüzü görmemiş bir evsizin ölümünü soruşturmak hiçbir polisin işine gelmezdi; 174. karakoldakiler de buna meraklı değildi.

Kaşkoluyla burnunu ve ağzını kapatan Böhm cesedi inceledi. Cesedin burnunun sol deliğinden çıkan kan kaldırıma kadar incecik akmış, orada bir birikinti oluşturmuş ve çoktan pıhtılaşmıştı. Belki de donmuştu, bu soğukta bunu kesin olarak söylemek mümkün değildi. Akarken kaputun üzerinden geçtiği yerlerde kan büyük ölçüde kumaşın dokusuna sızmıştı.

Parmak uçlarıyla ölünün ceplerini yoklayan Böhm eski, paramparça ve hatta adeta sahibi yakmak istemiş de, ancak köşesine çakmak tuttuktan sonra caymış gibi, bir ucu hafifçe yanmış bir asker

kimliği buldu. Başkomiser yağ içindeki, katlanmış ve yıpranmış bu belgeyi açtı. Lekeli karton parçasının üzerindeki bilgiler *20 Mart 1894'te Hagen/Vestfalya doğumlu* yedek asker *Heinrich Wosniak*'ın Ağustos 1915'te doğu cephesinde, kısa bir süre sonra Flamanya'ya kaydırılan *1. Yedek Piyade Alayı*'na katıldığını gösteriyordu. Siper savaşları cehennemini sağ salim atlatmış, ama yine de asker kaputu içinde ölmüştü. Berlinli dilencilerin büyük bir kısmı asker kaputu giyiyordu. Birçoğu korkunç şekilde sakatlanmış bu adamların savaştan beri üzerlerinden çıkarmadığı bir giysiydi bu. Sağlıklarını anavatanları uğruna feda etmişlerdi, ama bu şimdi kimsenin umurunda değildi. Para dilendikleri insanların bakışlarından bile acıma duygusundan ziyade rahatsızlık duygusu akıyordu. Bu adamların kendi kemiklerini cephe gerisinde kalmış birilerinin vatan aşkı yüzünden heba ettiğini düşünüp minnettarlık duyan filan da yoktu.

"Delil toplamaya başlayayım mı, başkomiserim?"

Böhm gözlerini kaldırdı. Karşısında, onunla beraber Nollendorfplatz'a gelen iki adamından biri olan ve bu soğuk şubat gününde soluğu ağzından dumanlar halinde çıkan Kriminal Sekreter Gräf duruyordu. Bir stenografı bile çok görmüşlerdi; sadece kriminal sekreteri ve bir komiser adayını yanına katmışlardı. Başkomiser ağır bedenine abandı ve dikildi. Cesedin etki alanından kurtulur kurtulmaz daha rahat nefes alıp vermeye başlamıştı.

"Başlayın, Gräf. Kronberg'in adamları daha Wedding'de, onlardan ümit yok." Böhm, kriminal sekreterin elindeki delil toplama çantasını işaret etti. "Yani, elimizdeki imkânlarla yetineceğiz. Önce bir etrafa bakın, bakalım bir şey bulabilecek misiniz? Ne bileyim, sigara izmariti veya ayak izi gibi bir şeyler... Şansımıza bu bölgeye fazla gelip giden yok, yani kaldırımdaki her iz bir ipucu olabilir."

Gräf çantayı yere bırakıp çıtlata çıtlata kilitlerini açtı. "Ya parmak izleri?" diye sordu bir yandan da.

"Onu ben hallederim. Çelik kirişlerde bazı izler olabilir. Gerçi başka bir iz bile olmayabilir. Böyle günlerde kim sokağa eldivensiz çıkar ki?" Böhm sağına soluna baktı. "Steinke nereye kayboldu?"

"Galiba fotoğraf makinesini arabanın bagajından çıkarmaya çalışıyor."

Reinhold Gräf bir dizi işaret etiketi ve bir avuç delil torbasıyla çalışmaya koyulurken, Böhm de toplum polisine döndü.

"Heinrich Wosniak ismi size bir şey ifade ediyor mu?"

"Burada sürünen tiplerin ismini ben nereden bileyim?"

"Ölen adamı daha önce hiç gördünüz mü?"

"Nasıl?"

"Burası sizin bölgeniz değil mi? Daha önce de buralarda oturmuş, bir yerlerde dilenmiş, parktaki bir bankta filan uyumuş olabilir mi? Bu tür şeyler."

Başpolis Breitzke omuz silkti. Berlin ağzıyla, "Önce yüzünü görmem lazım," dedi.

Böhm başını salladı. Ölünün başı o denli göğsüne gömülmüş, keçeleşmiş saçları o denli alnına sarkmıştı ki, suratı görünmüyordu.

"Adamı ancak delil toplama işlemi bittikten sonra kımıldatabiliriz. O zamana kadar buradan ayrılmamanızı rica edeceğim."

"Durun bir dakika!" Breitzke'nin can sıkıntısı sanki bir anda uçup gitmişti. Cesedin takkesinin alt kısmında görünen, nasırlaşmış yaralarla kaplı cildini işaret ediyordu. "Bu Patates olabilir. Zaman zaman Nolle'de, metronun orada bekler, gelen geçenden para koparmaya çalışır."

"Buradaki tiplerin isimlerini bilmediğinizi sanıyordum."

"Sadece bir lakap zaten."

"Patates..." dedi Böhm. "Yani gerçek adını bilmiyor musunuz?"

"Hayır dedim ya."

"Fotoğrafları çekilir çekilmez suratına dikkatle bir bakın. Belki hakikaten odur."

Başpolis Breitzke pek memnun kalmış görünmese de, başıyla olur dedi.

Böhm birisinin alçak sesle küfür ettiğini işitti. Komiser Adayı Steinke kullanışsız fotoğraf makinesini kolunun altına kıstırmış, ağır ayaklığı omzuna atmış, yaklaşıyordu. Böhm, dershaneden çıkar çıkmaz ayağının tozuyla Kale'ye gelen bu hukuk mezununun bir gün herhangi bir işe yarayacağından artık umudunu kesmişti. Kriminal poliste geçirdiği bir yılın ardından bile komiser adayı hâlâ çaylak gibiydi. Bir tek rütbeleri ve maaş basamaklarını gayet iyi öğrenmişti. Buna rağmen Steinke'nin sınavı başarıyla geçme ih-

timali vardı. Ardından da komiser olarak, çok daha iyi bir kriminalist olmasına rağmen komiserlik sınavına girmek için gerekli ihtirasa sahip olmayan Gräf gibi adamların üstü olacaktı. Böhm'ün tek umudu Steinke'nin sınavda çakmasıydı. Alex'te yeteri kadar yeteneksiz kriminal komiser vardı çünkü.

"Demek nihayet geldiniz, Steinke."

"Kendimi katır gibi hissediyorum," diyen komiser adayı ayaklığı yere attı. Ölünün yanına gidip, cansız kütleye, sanki sokakta ezilmiş bir köpekmiş gibi hafif bir tekme salladı.

"Sen ne yaptığını sanıyorsun be?"

"Sadece bu ayyaşın sarhoş mu, yoksa hakikaten ölü mü olduğunu anlamaya çalışıyordum."

"Ölmüş olmasa burada olmazdık herhalde!" dedi Böhm. "Delil toplama işlemi bitmeden olay yerinde hiçbir şeyi ellememiz gerektiğini artık öğretmiyorlar mı?"

"Öğretiyorlar ama..."

"O bir yana, ölmüş bir insana da, bir zahmet, daha fazla saygı gösterin!"

"Yapmayın sayın başkomiserim, serserinin biri, bir... Ayyaş. Aslında böyle biri için neden kalkıp buraya kadar gelmek zorunda olduğumuzu da merak ediyorum ben."

"Bu da ne demek? *Böyle biri* ölümünün nedenini araştırmamızı hak etmiyor mu, demek istiyorsunuz?"

"Aklıma geldi sadece."

"Siz en iyisi, düşünmeyi filan bırakın da, fotoğraf makinesini kurup işinizi yapın. Artık biraz yol alalım."

Steinke bir an bir şey söylemek ister gibi ağzını araladı, ama tam o sırada üstlerindeki metro istasyonuna bir tren girdi. Çeliğin çıkardığı gürültü söylenen bütün sözcükleri duyulmaz kıldı. Komiser adayı elinin tersiyle bir hareket yapıp ayaklığı açmaya koyuldu.

Böhm delil çantasından kurum, fırça ve yapışkan folyolar çıkarıp çelik taşıyıcılara dikkatle kurum sürmeye başladı. Cesedin yakınında herhangi bir parmak izine rastlamasa da, yaklaşık bir buçuk metre yükseklikte, ikisi belirgin, biri de yarı yarıya silinmiş bazı izler ortaya çıktı. Tam parmak izlerini folyolara kaydetmeye başlarken, Steinke de ilk kez deklanşöre bastı. Flaşın patlaması çelik

kirişlerdeki perçinlerden yansıdı, yapay ve parlak ışıkta ceset ilk defa sarhoştan çok, hakikaten beti benzi solmuş ve ölmüş bir insan gibi göründü.

Böhm parmak izlerini cinayet arabasına götürüp etiketledi. Arabanın konforlu arka koltuğunda otururken, pencereden, kâh o sırada cımbızla yerden bir izmarit alıp o noktayı titizlikle işaretleyen Gräf'e, kâh buraya gelmek zorunda olduklarını hâlâ kabullenememiş gibi isteksizce fotoğraf çeken Steinke'ye bakıyordu.

"Böyle biri bir gün kriminal komiser olacak, ha?" diye homurdanan başkomiser ilk parmak izini bir torbaya yerleştirirken kafasını iki yana salladı.

"Bugünlerde kariyer yapmak için doğru siyasi partiye üye olmak yeterli."

Böhm korkuyla arkasına döndü. Cinayet arabasının hemen dibinde, her zamanki gibi pırıl pırıl giyinmiş ve sağ elinde siyah deriden bir doktor çantası taşıyan Doktor Magnus Schwartz duruyordu.

"Böyle şeyler söylemeyin, doktor." Böhm çenesinin ucuyla, az ötede fotoğraf makinesiyle boğuşan Steinke'yi işaret etti. "Bugünlerde gençlerin neyi duyup neyi duymadığı hiç belli olmuyor. Sonra bu bilginin nereye gideceği de öyle..."

"Öyleyse sizin de daha dikkatli olmanız doğru olur, sevgili Böhm. Bana gelince, ben ne söyleyeceğime kimsenin karışmasına izin vermem. Gün gelir, bu kahverengi bela da geçer. Bir hafta sonra seçim var."

"Bu söylediğinizi umarım Tanrı da işitir."

Daha üniversite yıllarında nasyonal sosyalist öğrencilere katılan Steinke gibileri şimdilerde güçlenmişti. Reichstag seçimleriyle durumun kısa bir süre sonra değişeceğini uman bir tek Doktor Schwartz değildi. Naziler istedikleri kadar milli şahlanmadan söz ededursun, en nihayetinde Almanya hâlâ bir demokrasiydi.

Schwartz çantasını bırakıp etrafına bakındı. "Pek büyük bir ekiple gelmiş sayılmazsınız," dedi.

"Yanıma delil toplayacak bir adam bile vermediklerine göre, hiç değilse cinayet arabasını çok görmeyip beni buraya bisikletle gelmeye mecbur bırakmadıklarına şükrediyorum ben. Olay Yeri İnceleme ekibinin şu anda işi başından aşkın."

“Eh, ne yapacaksınız,” dedi Schwartz, “bugünlerde çok olay oluyor. Yine seçim kampanyası var. Almanya’nın gördüğü en kötü günlerden geçiyoruz. Grip salgınlarından bile beter.” Cesedi gösterdi. “Fakat bu adam pek siyaset kurbanına benzemiyor, ne dersiniz?”

“Yok, grip salgınının da kurbanı değil.”

“Bunu da mı ortaya çıkardınız? O zaman neden bana hâlâ ihtiyacınız var?”

“En iyisi bir kere de siz bakın. Çünkü sadece donduğu da söylenemez.”

Böhm, Adli Tıp uzmanıyla beraber, Steinke’nin yakın mesafeden fotoğraflarını çektiği cesede doğru yürüdü.

“Bu kadarı yeter sanırım, Steinke. Bırakın önce doktor bey işini yapsın.”

Komiser adayı bu emre memnuniyetle uydu. Sabırla bekleyen Başpolis Breitzke eline bir fırsat geçtiğini düşündü. “Affedersiniz, sayın başkomiserim,” dedi, “fakat sayın doktordan önce... Yani, demek istiyorum ki, fotoğrafı çekildikten sonra cesede yakından bir göz atmamı istemiştiniz...”

“Evet?”

“Zira...” Breitzke cep saatine göz attı. “Hakikaten yavaş yavaş devriye görevime başlamam lazım.”

Böhm ona sertçe baktı. “İyi,” dedi, “o zaman bakın bakalım.” Ölünün göğsüne düşmüş kafasını saçlarından dikkatle tuttu ve çekip kaldırdı.

Heinrich Wosniak ölü gözleriyle adeta itham eder gibi onlara bakıyordu. Yüzünün sağ tarafı nasırlaşmış yaralarla kaplıydı ve gerçekten de, insanın iştahını kaçıracak şekilde de olsa, buruşmuş bir patatesi çağrıştırıyordu. Sağ kulağına kulak demek için bin şahit isterdi, sağ gözünün üzerinde kaş kalmamıştı. Sanki adamın yüzünün yarısı elde kalmış malzemeler birbirine yapıştırılarak imal edilmişti. Yine de adamın ölmesiyle yüzünde oluşan acı ifade gayet belirgindi.

“He ya, Patates bu.” Bu sözler Breitzke’nin ağzından duygusuzca dökülmüştü. “Dememiş miydim size? Gidebilir miyim artık?”

“Lakabı uygun,” dedi Böhm. “Nasıl bu hale gelmiş bu zavallı?”

"Bir Fransız alev makinesi filandır herhalde, nereden bileyim? Her halükârda, ben bunu Nolle'den ilk kovduğum gün de bu haldeydi."

"Kovdunuz mu?"

"Zaman zaman insanların yakasına fazla yapışıyordu. Böyle durumlarda müdahale etmemiz lazım."

Böhm anladım der gibi kafasını salladı. "Hadi o zaman, devriye görevine. Devriye gezin ki, Berlin bundan sonra da emniyetli olsun."

Breitzke tam selam çakmış, suratında önemli bir adam ifadesiyle arkasını dönüp gitmeye hazırlanıyordu ki, Böhm arkasından seslendi: "Yazılı raporunuzu da hemen bugün Alex'e, bana gönderin lütfen."

Breitzke ikinci bir selam çaktıktan sonra hızlı adımlarla uzaklaştı.

Doktor Schwartz cesedin üzerine eğildi.

"Fena yanıklar bunlar. İkinci, üçüncü dereceden yanıklar."

"Yani hakikaten savaş anısı mı?"

"Hayır, o kadar eski yaralar değil. Bana sorarsanız iki, en fazla üç yıl önce başına gelmiş bu."

Adli Tıp uzmanı, çantasından bir büyüteç ile ufak bir el feneri çıkardı ve cesedin burnunun içine ışık tuttu.

Onu bir süre izleyen Böhm, doktorun sessizliği uzadıkça sabırsızlandı. Ağırlığını bir ayağından öbür ayağına vere vere beklerken, dilinin ucuna kadar gelen soruyu sormamak için kendini zor tutuyordu.

O arada Schwartz ellerinin serbest kalması için feneri dişlerinin arasına kıstırmış, anlaşılmaz bir şeyler mırıldanıyordu. Nihayet ayağa kalktı ve aletlerini tekrar çantasına yerleştirdi.

"Emin değilim," dedi, "fakat eğer biri bu zavallı herifin burnundan beynine bir şiş saplamışsa hiç şaşmam."

"Şiş mi?"

"Şiş olmayabilir. Fakat ona benzer, uzun ve sivri bir şey. Basit ama etkili bir yöntem."

"Kaza olabilir mi? Bu işe müsait olmayan bir şeyle burnunu karıştırmaya kalkışmış olmasın?"

"Ölen birine saygısızlık etmek istemem. Fakat birincisi, hayatı boyunca temizliğe itina göstermiş birisine benzemiyor ve ikincisi, öyle olsa bu suç aletinin elinde olması ya da en azından, olaya üçüncü bir şahıs dahil olmadıysa, aletin buralarda bir yerde olması gerekirdi."

"Ne zaman öldüğü hakkında ne söyleyebilirsiniz?"

Schwartz üzeri bir çeşit benekli şekerleme gibi kırağı ve güvercin pisliğiyle kaplanmış cesede baktı. "Bu soğukta söylemesi zor. Günlerden beri, çürümeden burada yatıyor da olabilir. Donan bir ceset çürümez ki."

"Yani her zamanki gibi, detaylar otopsiden sonra."

"Size yersiz bir ümit vermek istemem, sayın başkomiserim." Schwartz kuşkulu gözlerle bakıyordu. "Bu defa cesedi açıp baktığımızda daha detaylı bilgilere ulaşma ihtimali oldukça az." Omuz silkti. "Meteoroloji Dairesi'nden son günlerdeki hava sıcaklığını öğrenip bu faktörü hesaba katmayı deneyebilirim. Fakat ölümün tam olarak ne zaman gerçekleştiğini kesin söylemek buna rağmen pek mümkün olmaz. Bu adam bir gündür de burada yatıyor olabilir, bir haftadan beri de."

"Hımm..." Böhm hayal kırıklığına uğramıştı.

"Siz en iyisi şahit bulmaya çalışın. Gelip geçenlerin ifadesini alın, belki o zaman bu zavallının ne zaman öldüğünü veya en azından hareketsiz yattığını ortaya çıkarabilirsiniz. Hay Allah belanı versin!.."

Doktor küfrü bastı. Tepelerindeki çelik kirişlerde guruldayan güvercinlerden biri simsiyah paltosunda bembeyaz bir leke bırakmıştı. Süt beyazı bir mendil çıkaran Schwartz pisliği temizlemeye çabaladı. Beceremedi. Üstelik şimdi leke, sol omzuna sürülmüş beyaz bir çizgiye dönüşmüştü.

"Güvercinlerin dili olsaydı, sevgili Böhm," dedi Schwartz, "o zaman bir adım da olsa ilerleyebilirdiniz. Fakat tek bildikleri guruldamak ve sıçmak."

Böhm karşılık vermedi. İçindeki sırıtma arzusunu bastırmakla meşguldü.

"Benim önerim, cesedi hemen kaldırmak," dedi Adli Tıp uzmanı, "burası çok tehlikeli bir yer gibi geliyor bana. Hannoversche

Strasse'de çalışmaya devam etmeyi tercih ederim, oraya güvercinlerin girmesi yasak."

Böhm başıyla onayladı, cesede baktı, onu kaplayan güvercin pisliğinden incecik tabakayı gözden geçirdi ve belki güvercinlerin kendisine gerçekten yardımcı olabileceğini düşündü.

2

*Wie kütt die Mösch, die Mösch, die Mösch bei uns in de Küch?**

Willi Ostermann'ın cızırtılı hoparlörlerden yayılan sesi, *Tietz* mağazasının yürüyen merdivenlerine tıkışmaya çalışan insanların gürültüsünü bastırıyordu. Uyanık bir satıcı elektrikli bir pikabı hoparlör sistemine bağladığı için bu şiveli moda şarkıdan kaçıp kurtulmak Köln'ün en büyük mağazasının galerilerinde bile mümkün değildi.

Yaşlı Ostermann'ın mağazanın gürültüsünü bastıran şarkısını duyunca Rath kendisini sanki hiç oradan ayrılmamış gibi hissetti. Her Karnaval ertesi ilk çarşamba günü** Köln'de yaşanan tuhaf elektriklenme onu yine alıp memleketine götürmüştü. Bu hissi duymayalı ne kadar olmuştu? Kaç yıldan beri bütün bunlara yabancı bir şehirde yaşıyordu? Ancak bu hissi yeniden tattığında Karnaval ateşini gerçekten ne kadar özlediğini fark etti. Kaçışı olmayan Ostermann şarkılarını bile özlemişti.

Tietz'in avlusundaki vitrin bebekleri Çingene, Meksikalı, silahşor veya palyaço kılığına sokulmuş, hepsine çizgili pantolonlar ve parıldayan ceketler, takma burunlar ve her birinden renkli şerit ve konfetiler sarkan rengârenk şapkalar giydirilmişti. Kostüm giydirilmiş bebekler gözlerini karşıya dikmiş, birbirlerini ite kaka önlerinden geçen, perukalar, maskeler ve makyaj malzemesiyle dolu rafların, elbise askılarının, tuhaf şapkaların, kısa eteklerin ve konfeksiyon elbiselerin arasında dolaşan insanları seyrediyordu. Son

(*) Daha çok Renanya ve Köln yöresi müziğine katkıda bulunan Alman halk sanatçısı Willi Ostermann'ın 1931 yılında Köln şivesiyle bestelediği ve bütün Almanya'da hit olan şarkısı.

(**) Batı Kilisesi'nde kırk günlük orucun başladığı gün.